

I.6. Cuvintele de legătură și importanța lor în redactarea textului

Circumstanțialul de cauză indică motivul, cauza, care generează un proces (*De teamă, nu a putut rosti niciun cuvânt.*), iar prin intermediul unui conector specializat se stabilește un raport logico-semantic într-o frază. Ce mai frecvent, probabil, este *pentru că*: *A întârziat pentru că a întârziat tramvaiul.* Pentru a nu repeta, pentru a face dovada unui vocabular bogat, mai ales într-un text amplu, este indicat să apelăm la sinonime. Astfel, în locul lui *pentru că* pot fi folosite următoarele elemente cu rol de conector: *fiindcă, deoarece, căci, întrucât, din cauză că, din pricină că, de vreme ce, din moment ce, pe motiv că.*

Ca să – conjuncție asociată ideii de scop (*Te-am chemat ca să mă ajuți. → Te-am chemat cu scopul de a mă ajuta*) poate fi și ea evitată atunci când vrem să avem un text nuanțat și bogat

în structuri: *A călătorit mult pentru a scrie această carte.; S-au sacrificat întru păstrarea familiei unite.; În vederea publicării primelor poezii, le-a cerut bani apropiaților.*

Conjuncția discontinuă *ca ... să*, care introduce propoziții necircumstanțiale, este diferită de conjuncția compusă *ca să*, care introduce circumstanțiale de scop. *Ca ... să* se folosește în aceleași tipuri de propoziții cu *să* atunci când în fața lui *să* apare un alt cuvânt/grup de cuvinte. Lucrurile sunt așezate astfel: *Vreau ca tu să mă ascuți pe mine*. Prin urmare, conjuncția nedisociată *ca să* este folosită greșit pentru a introduce propoziții necircumstanțiale: **Vreau ca să mă ascuți.*, de exemplu. De fapt, exemplul, modelul, este: *Vreau să pleci*. Substituția *să – ca să* este posibilă numai în cazul circumstanțialelor de scop și consecutive: *Am venit să/ca să te învâț ceva.; Este destul de atent să/ca să rețină câte ceva*. În limba veche, conectorul *să* apărea frecvent cu valoare condițională, alta decât cea pe care o întâlnim astăzi. Era mai frecventă și – foarte interesant – coexista cu forma de indicativ, astfel că asocierile *că să* nu reprezentau nimic excepțional, nicidecum bizar. În alți termeni, norma veche accepta astfel de construcții, iar exemple se pot găsi la scriitorii secolului al XIX-lea. Astăzi însă *ca să* și *ca ... să* sunt actualizate diferit. Tot astăzi este respinsă de norma literară, de limba română normată, așadar, și alăturarea *că să* din construcții precum: **Mi-a spus că să îi respect alegerea.; *Ni s-a cerut că să scriem un text*. Explicația: folosim doar *să*, fără sprijinul lui *că*, în trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă.

Importante și ele pentru construcția unor sintagme ori fraze, *ori* și *or* au roluri diferite, pentru că au sensuri diferite: *or* este sinonim cu *dar*, *iar*, *însă*, *ci*, în vreme ce *ori* este echivalentul semantic al lui *sau*. *Or* exprimă un raport adversativ, iar *ori* are funcție disjunctivă. Pe *ori* este foarte ușor să-l actualizăm într-un context: *Ori tu, ori eu!, or* poate ridica probleme și este adesea lăsat deoparte, în favoarea lui *ori*, element folosit greșit într-un astfel de context: *Toată lumea a plecat, or eu am ales să rămân aici*.

Pentru redactarea textului, avem nevoie și de conjuncțiile copulative, care indică asocierea dintre două sau mai multe elemente. Atenție la corelațiile: *atât..., cât și; nu numai..., ci și; nu numai..., dar și; nu numai că..., ci și; nu numai că..., dar și*. Atenție la nuanțe: folosim *precum și* pentru a asocia elemente care au o anumită legătură: *Am luat de acasă mâncare, precum și apă pentru câteva zile*, iar *dar și* este mai adecvat pentru a sublinia și o anumită diferențiere: *Profesorii, dar și studenții au susținut campania de informare*.